

LJETNA ŠKOLA U PRIRODI U 5. RAZREDU OSNOVNE ŠKOLE

Lidija Vidic

Osnovna škola prof. dr. Josipa Plemlja, Bled, Slovenija
lidija.vidic@guest.arnes.si

Primljeno: 22. kolovoza 2008.

Ljetna škola u prirodi je posebni oblik odgojno-obrazovnog procesa koji organizira škola izvan mjesta stalnog boravka, najčešće na moru. Osnovni cilj je, pored učenja plivanja, da učenici spoznaju morski i primorski svijet te da se odgoje u duhu očuvanja prirode.

Zbog mnogobrojnih razloga ova škola ima veliku ulogu i važnost u djetetovu razvoju. U njoj se po posebnom odgojno-obrazovnom programu cijelo vrijeme isprepliću različiti odgojni i obrazovni sadržaji i aktivnosti iz različitih predmetnih područja. Naglasak je na školi plivanja koju izvode učitelji plivanja. Učenje protječe prema unaprijed pripremljenom programu i kroz igru. U skupinama, koje se razlikuju po stupnju zahtjevnosti, učenici uče, tj. usavršavaju osnovne plivačke tehnike.

Razredni učitelji brinu za učenike te za izvedbu ostalih djelatnosti: sportskih, prirodoslovnih, društvenih, literarnih, estetskih, zabavnih i drugih sadržaja. Sve bi trebalo biti poučno, odgojno, doživljajno bogato, kreativno, zabavno, ugodno i privlačno za učenike.

U ovoj školskoj godini je naša ljetna škola bila organizirana u Punteželi (Hrvatska). Trajala je šest dana tijekom lipnja, a na kraju ljetne škole među učenicima je provedena anketa. Rezultati su pokazali da su svi sudionici bili vrlo zadovoljni programom, izvedbom i djelatnošću.

Ključne riječi: ljetna škola u prirodi, aktivnosti, škola plivanja, Puntizela

Uvod

Već više godina kao razrednica i učiteljica plivanja sudjelujem u ljetnoj školi u prirodi, koju organizira naša škola za učenike 4., odnosno 5. razreda devetogodišnje osnovne škole. U ovoj školskoj godini je sko-

la u prirodi bila već šesti put realizirana u Puntizi (Hrvatska) tijekom šest dana u mjesecu lipnju.

U taj se kraj vraćamo radi mnogobrojnih prednosti: prirodni, uređeni okoliš, udaljen od prometnih opasnosti; boravak blizu plaže koja je pogodna za učenje plivanja i proučavanje mora; ljubaznog osoblja; povoljnih cijena; kao i uvjeta za ostvarivanje različitih aktivnosti, poput velikih sportskih igrališta i ostalih uvjeta.

Što je ljetna škola u prirodi?

To je poseban odgojno-obrazovni oblik koji za jedan ili više paralelnih razreda organizira škola. Traje više uzastopnih dana, ljeti, izvan domaćega kraja, u prirodnoj sredini blizu jezera ili mora. U toj školi se prema posebno izrađenom obrazovnom programu cijelo vrijeme isprepliću različiti obrazovni i odgojni sadržaji te aktivnosti iz različitih nastavnih predmeta zbog čega je cijela škola sadržajno iznimno bogata i šarolika.

Odgojno-obrazovni ciljevi škole su višeslojni jer uključuju spoznajne, emocionalne, socijalne, moralne komponente te komponentu tjelesnog kretanja.

Osnovni je cilj, pored učenja plivanja, upoznavanje morskog i primorskog svijeta u duhu očuvanja okoliša. Višednevno zajedničko stanovanje djece omogućuje im da se privikavaju na život u zajednici, povezuju s vršnjacima i navikavaju na samostalnost te jačaju osjećaj samopouzdanja.

Organizacija

Od velikog značaja za dobru izvedbu ljetne škole u prirodi je dobra priprema, koja započinje već s godišnjim planom škole. Potom slijedi organizacijska i sadržajna priprema.

Organizacijska priprema uključuje: izbor odredišta, rezervaciju termina, obavještanje roditelja, pripremanje učenika, popisivanje zajedničke i osobne opreme, organizaciju pedagoškog dijela i prijevoza, pripremu opreme i sanitarnog materijala te potrebnih obavijesti za roditelje i sudionike.

Vodstvo škole imenuje pedagoške i stručne voditelje koji obavljaju pripreme. Stručni voditelj se brine za područje sportskih aktivnosti, posebno za izvedbu učenja plivanja, zato je to razumljivo najčešće

sportski pedagog. Pedagoški voditelj, koji je uobičajeno razrednik, je zadužen za organizaciju Škole u prirodi, njenu financijsku konstrukciju i sadržajnu pripremu. To uključuje dnevne rasporede aktivnosti po satima i zaduženja pojedinih učitelja.

Za učenike razrednici pripremaju radne bilježnice sa sadržajima zadataka, koji su povezani s programom. Ispunjavaju ih u svakodnevnim radionicama. Već prije polaska je potrebno djecu upoznati s tijekom aktivnosti i njihovim pravilima i dužnostima.

Kvalitetna i uspješna provedba ovisi o sastavu pedagoškog kadra. Za poučavanje plivanja potrebni su stručno osposobljeni učitelji. Bilo bi dobro da svi oni s veseljem ostvaruju taj posao, iako moraju znati da je to naporno i odgovorno. Dobra volja i oduševljenje učitelja prenosi se i na djecu.

Provedba

Škola u prirodi je protekla po programu koji se svakodnevno prilagođavao realnoj situaciji (vremenskim uvjetima, temperaturi mora, različitosti učenika, mogućnostima razgledavanja itd.). Uključen je i dio dodatne ponude Puntičele: razgledavanje akvarija uz istraživanje mora pomoću vožnje lađicom, razni posjeti i razgledavanje Pule s vodičem koji govori slovenski te završna večer uz živu glazbu za ples.

Pored navedenih, svakodnevno su se prepletale i sljedeće djelatnosti:

- sport i kretanje: škola plivanja, šetnje, štafeta natjecanja, sportske i elementarne igre;
- prirodoslovno-društvene: upoznavanje životne sredine, istraživanje života u moru, upoznavanje morskih životinja i biljaka, orijentacija u prirodi, proučavanje zvijezda na nebu, rješavanje zadataka u radnim bilježnicama;
- literarne: pisanje pisama, razglednica, zapisivanje utisaka, šala, pjesama, čitanje bajki i dogodovština;
- estetske: likovno izražavanje utisaka, izrada ukrasa, pjevanje pjesama, ples;
- zabavne: završna večera, društvene i zabavne igre.

Nabrojene djelatnosti su bile uspješno izvedene, jer su bile poučne, odgojne, događajno bogate, kreativne, zabavne, ugodne te pokretno i fiziološki učinkovite.

Naglasak je bio na školi plivanja, koja se održavala skoro svaki dan u jutarnjem i popodnevnom terminu između kojih je bila pauza za ručak i odmor. Prvi dan je provedena provjera znanja na osnovu koje su učenici podijeljeni u plivačke skupine s obzirom na njihovo predznanje. Učenici su bili također spoznati s pravilima škole plivanja i opasnostima u vodi.

Učenje se realiziralo kroz igru u skupinama koje su se formirale prema stupnju zahtjevnosti: početnička skupina, srednja skupina, iskusni plivači i veoma dobri plivači. Tako su se učenici u početničkoj skupini s pomoću različitih igara počeli prilagođavati na vodu te postepeno učili osnovne tehnike prsnoga plivanja. Ostale skupine su započele s korekcijskim vježbama za pravilnu tehniku prsnoga plivanja i zatim nastavljale s upoznavanjem i uvježbavanjem ostalih plivačkih tehnika te učenjem skokova u vodu. Na koncu je napravljena provjera usvojenoga znanja i napretka učenika u obliku natjecanja.

Nadasve se provjeravala izdržljivost, ispravnost i zajedno s time također i brzina plivanja u prsnoj tehnici i kraulu. Korištenjem dobivenih rezultata podijeljena su priznanja i značke (po državnim propisanim mjerilima).

Zaključak

Po završetku škole u prirodi proveli smo anketu među učenicima, pomoću koje su mogli izraziti svoje mišljenje. Rezultati su pokazali da su bili svi jako zadovoljni s programom i njegovom provedbom, djelatnostima, mjestom boravka i prehranom. Najatraktivnije im je bilo plivanje, sportske aktivnosti, razgledavanje akvarija na Verudeli, obilazak Pule s Arenom i zaključna večer sa živom glazbom. Većina učenika bi se ponovno priključila toj školi. Zanimljivo je bilo također da nitko nije spomenuo da je bio preopterećen ili umoran, unatoč cjelodnevnoj zaposlenosti i velikoj tjelesnoj aktivnosti.

Smatram da je to oblik odgojno-obrazovnog procesa koji radi svih okolnosti (zgnusnutoga rada, prepletanja različitih aktivnosti, iskustvenog učenja kroz doživljaj, prirodnog okoliša, opuštene atmosfere, veće motiviranosti, poticaja vršnjaka i drugih) ima veliku važnost i ulogu pri razvoju temeljnih područja djetetovog razvoja. Tome uvelike pripomaže izbor mjesta provedbe. Puntizela nam omogućuje uspješnu i učinkovitu provedbu ljetne škole u prirodi i zbog toga ćemo se tamo i dalje vraćati.

Literatura

Sluga, S. (1971), *Telesna vzgoja za niže razrede osnovne škole*, Ljubljana: Mladinska knjiga.

Kristan, S. (1998), *Šola v prirodi*, Radovljica: Didakta.

SUMMER SCHOOL IN NATURE IN 5th GRADE OF ELEMENTARY SCHOOL

Lidija Vidic

Summer school in nature is a special form of educational process organized by school outside of place of residence, most often at the sea coast. Primary goal, besides swimming lessons, is enabling pupils to learn about sea and coastal life and to be educated for nature preservation.

For many reasons this school plays an important role in development of children. Special educational program embraces different educational contents and curricula activities. Swimming lessons, carried out by swimming teachers, have a central place. Learning is conducted on a basis of beforehand prepared program and through play. Pupils are divided in groups depending on the level of their swimming skills in which they learn or improve basic swimming techniques.

Class teachers are taking care for pupils and prepare other activities: sport and recreation, nature science education, social, literary, aesthetics, entertaining, and other activities. Underlining motive is to create educational, interested, creative, funny, and pleasant environment for pupils.

This year our summer school was organized in Puntizela (Croatia) during six days in June. At the end, a survey was conducted among pupils. Results show that all participants were very satisfied with program, realization and activities.

Key words: *summer school in nature, activities, swimming school, Puntizela*